

Olšany (zámek)

Zámek Olšany stojí ve stejnojmenné obci, která je částí obce **Studená** v okrese Jindřichův Hradec. Nachází se asi 6 km na jih od Studené. V současné době (červen 2015) je zámek v soukromých rukou. Zámecký areál není přístupný veřejnosti.

Historie [[editovat](#) | [editovat zdroj](#)]

Přesný rok první zmínky o této obci není jednoznačný, neboť se v tomto bodě naše zdroje rozcházejí. Pochází patrně z roku 1351 nebo 1353, kdy byla vesnice majetkem Oty a Dedřicha z Olšan. Dále nám prameny prozrazují, že od roku 1611 byla vesnice a tehdy již stojící tvrz majetkem zemanské rodiny Babků. Roku 1664 přešel majetek do vlastnictví krajského hejtmana v Jihlavě Fabricia z Levenburku. ^[1] Jeho syn Maxmilián z Levenburku se v Olšanech usadil a patrně v té době byla olšanská tvrz přestavěná na dvoukřídlý zámek. Areál zámku byl v té době obklopen krásnými zahradami a chmelnicemi. Roku 1721 byly Olšany prodány dačickému panství a v roce 1787 byl zámek, který do té doby sloužil jako letní sídlo, prodán církevní instituci.^[1] Ta téhož roku přestavěla jihovýchodní zámecké křídlo na kostel a severozápadní na faru. Budova zámku byla původně zdobena sgrafitovou omítkou, která dodnes vystupuje z pod oloupané současné omítky. Před Farou byla údajně kašna, vytesaná z jednoho kusu kamene, do které vedl 200 metrů dlouhý vodovod. Pod farou se dodnes nachází hluboký sklep, který je zčásti vytesán do skály. Podle pověsti odtamtud měla vést tajná chodba na Pánovu skálu v blízkém lese Stromkách. V minulosti byla fara s kostelem kryta původní šindelovou krytinou a složitá vazba krovu je dodnes ukázkou řemeslné dovednosti starých tesařů. Na zahradě před farou se našli základy hospodářských budov, snad ovčína. Na výslunném místě na kraji vesnického rybníka se v minulosti nacházelo políčko Vinohrádek, kde prý vrchnost pěstovala vinnou révu. Podle pověsti se zámecký pán díval dalekohledem z okna zámečku, zda mu robotníci neobírají hrozny. Podle vyprávění se také na olšanské faře ukrýval v době před vyhnanstvím i K.H. Borovský. Jeho podpis byl dokonce nalezen na trámu v panské sýpce, odkud byl později odštěpnut a uložen v dačickém muzeu.^[2]

Architektura [[editovat](#) | [editovat zdroj](#)]

Zámek stojí na půdorysu ve tvaru písmene L. V 17. století byl přestavěn do formy kostela, který se nachází v delším křídle (jihovýchodní), a menší část byla užívána jako fara (severozápadní křídlo). Zámek má valbovou střechu. Na zámek přiléhá hospodářský dvůr.

- ↑ **^a** **^b** *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezku*. první. vyd. Praha : Svoboda, 1981. ISBN 25 - 102 - 81.
- ↑ Soukromý archiv syna paní Jirků (nejspíš sepsáno za použití místní kroniky).